

Idoia Alkorta Osoro

Iruñerriko AHTren izenean

Nafarroako Errepide Planaren inguruko hausnarketak

■ Ez inposaturik...

Abenduaren 2an, Nafar Parlamentuak datoen 8 urteetarako Errepide Plana onetsi zuen. Nafarroako historian haxe da urte askotarako errepide plangintza aurkeztu den lehen aldia. Badirudi gure politikarientzat azken 8 urte hauetan egin-dako txikizioak (Sakana eta Irurtzun-Andoain autobiak eta Belateko 1. fasea besteen artean) eta diru xahuketa izugarria (142.882 milioi pezeta) ez direla aski. Eta orain, 1998tik 2005era bitartean, asfalto eta diru xahuketa gehiago eskeintzen dizkigute. Oro har, datoen 8 urteetan 637 kilometrotan lanak eginen dira, kasu batzuetan errepide berriak eginez eta besteetan daudenak hobetuz. Honek guztiak 133.000 milioi pezeta suposatuko digu; hau da, nafar bakoitzari 250.000 pezeta inguru ebatsiko digute batere kontsultatu gabe, betiko leloaren mesedetan: «Hiritar zein enpresariari datozen urteetako bizi-mailari dagokion errepide sare modernoa eskeintzea».

Plan honek ardatz estrategikotzat honako hauek jotzen ditu: -Inguruko komunitate autonomo eta hiriburuekiko lotuneak. -Hego Pirinioekiko eta Mediterraneorekiko lotunea (Iruñea-Jaca autopista).

-Madril-Tutera autopistarekiko lotunea. -Europarekiko lotuneak (Iruñea-Donostia, Iruñea-Behobia eta pirineoz gaindiko autopista).

2005 urtea arte, Plan honetan iragartzen diren errepide lanak aipagarrienak hauek dira:

Autobiak: Errepide zati hauek autobia bihurtu nahi dituzte: -Zizur-Astrain (Iruñea-Lizarra errepidean). -Altsasu-Etxegarate (N-1). -Ziordia-Olazti (N-1).

Interes orokorreko errepide sarea: Errepide tarte hauek hobetuko lirateke:

-N121A (Iruñea-Behobia). Plan honen obrarik garestiena izanen litzateke: 22.000 milioi pezeta. Honek guztiak zera suposatuko luke: eraikuntza berriko 23 km., 7 tunel eta Bidasoa ibaiaren gainetik 12 aldiz igarotzea.

-N121B: Otsondo mendatea eta 3 herriren saihasbideak.

Nafar interesendako errepide sarea: Beste batzuen artean, honako hobekuntzak: Tafalla-Aibar, Leitza-Donztebe...

Eskualde-lokal sarea: 33 puntutan ekinbideak burutuko lirateke.

Iruñerrian: 15 ekinbideren artean, aipagarrienak hauek dira: Iruñeko ipar-ekialdeko saihasbidearen bikoizketa eta Ezkaba mendiaren azpiko tunela.

Estudioak: Aipagarriena Pirinioez gaindiko autobiaarena da. ...ezta herrikoirik ere:

Ditxosozko Errepide Plan hau UPN, PSOE, CDN eta EA alderdiek onetsi dute, HB eta IU abstenitu direlarik.

Dena den, bi alderdi horiek Plan honen filosofiarekin zeha-

ro bat datoz: guztiz beharrezkotzat jo dute Errepide Plana eta hori dela-eta ez dute emendakin orokorrik aurkeztu.

Are gehiago, biok murriztaileztat jo dute Plana eta baita diru gehiago eskatu ere.

HB haratago iritsi da, onetsitako 133.000 milioien ordez, 183.000 milioi eskatuz («aurkitzen garen egoera ekonomiko on honetan gastu murrizketa hau ez da ulertzen; aitzitik, aprobetxatu beharko genuke errepideetan diru gehiago inbertitzeko, XXI. mendean egoera hobetoagoan aurkitzeko»).

Parlamentuan onetsi ez dituzten proposamen hauek botatzera ausartzeraino iritsi da HB:

-Iruñea-Behobia: onetsitako 22.200 milioiak gutxi direla dio. Horrela Atarrabia-Ostiz tarte autobia bihurtzea eta Bera-Behobia tarte lehenago hobetzea proposatu du.

-Altsasu-Etxegarate (N-1): Sakanako garapen-sozio-ekonomikoaren izenean, datorren urtean hasteko gomendatu du (ez 99an onartu den bezala).

-Mugaire-Dantxarinea: nazioarteko trafikorako egokitzeko Otsondo mendatean tunel bat egiteko proposamena egin du.

IUK bere proposamenetan ez du hainbestearinoko zehaztasunik aipatu, baina orokorrean ere Plan honen kirats desarrollistaren bat dator.

Ikusten denez, ezkerreko alderdiek, errepide garraioari lotutako sistemaren desarrollismoa bereganatu dute, kritika izpirik agertu gabe.

Plan hau onetsi zen egunaren bezperan, Kioton aldaketa klimatikoaren gailurra hasi zen. CO2ren maila murrizteko haundi-maundiak egiten ari ziren ahalegin eskasak ikusita, Nafar parlamentuko bozeramaileek gai honen inguruan zuten kezka eta protesta azaldu zuten, herri industrializatuen jarraera ulertezin eta insolidarioarengatik. Hau baino itxurakeria galantagorik ba al dago? Nafar politikariok ez al dakite negutegi efektua sortzen duen CO2 ekoizlerik haundiena errepide garraioa dela? Ez badakite, gure politikari ezjakinei, errepide garraioaren inguruko industria zer den azalduko diegu:

-Hiltzailerik gupidagabeena: munduan, 800.000 pertsona hil eta 20 milioi zauritzen ditu urteko.

-Kutsatzailerik pozontsuena: Planetaren bizitza kolokan jartzen ari den kutsaduraren sortzaile nagusia.

-Energia xahutzailerik haundiena.

-Nekazal munduaren kontrako erasotzailerik arriskutsuena eta hirien bizigarritasunaren aurkako agenterik gaitzena.

Jarrai dezagun bada, asfaltoaren izurritea hedatzen eta urte batzuk barru, negutegi efektuari esker, gure politikari txit ohoragarrien ilusio historikoa egia bihurtuko da: «Nafarroak itsasoa izanen du»; eta horrela, Belateko tunel paregabeen barna Endarlatsako hondartzara 40 minututan iritsiko gara. Amalurra goian bego. Amen. ■

Jexux Mari Irazu

Ermuko Foroa

Duela urtebete, bertakoentzat izan ezik, Ermua ez zen Eibar ondoko herri txiki bat besterik; hilotz bat tarteko izpiritua eman zioten, fantasma, zehatzago esateko, eta orain errejimenaren intelektualak argazkirako erabiliz -edo agian gehiagorako- euskal faszismoaren aurkako Foro bihurtu da.

Baina foroak hizketa eta eztabaida guneak izaten dira, arazo eta gatazkei irtenbide elkarriketatuak bilatzeko guneak, ez inongo Barne Sailaren Delegazio intelektualak; Mayor Oreja bera ere motz gelditzen da hauen ondoan. Dudarik gabe sakoneko intelektual maila zorrotza behar du izan inork gaur egun Euskal Herriak bizi duen *Mayorkrazia* aztertuta, preso politikoen ez legezko egoeraz gain zuzendaritza politiko oso bat bake alternatiba zabaltzearen kartzelan dagoela ikusirik, GAL-ek hildakoen odolak Moncloa blaitu duela kontutan izanik, urteko ia mila atxiloteta egiten diren gizarte batean ETA-k bere krimenen erantzukizuna Estatuarekin erdibanatu behar duela pentsatu eta esateko, politikoak mugimendu antidemokratiko horren exigentzien aurrean makartu izan direlako. Ondorio logikoa benetan!

Eta kezkarriena konponbide bakartzat Ermuko izpiritua aldarrikatzea da, nik dakidala izpiritua horrek ekarri duen bakarra, espainolismoa demokraziaz identifikatu eta Bilbo Burgoseko autobus-kadez betetzeaz gain, gorpu zerrenda luzeagoa izan da, eta ez dauka besterik ekarri nahi izateko itxurarik. Zerbait mugitzen -gauza bera esaten urteak badaramatzagu ere- ari ote litekeen honetan, nolabait teko bitartekotza eskaini edo jakinduria hori guztia aukera posibleak bilatzera bideratu beharrean hasiera-hasieratik ateak itxi *a por ellos*-i haizematea, susmagarria baino zerbait gehiago da.

Ze aparteko gusto ote du Estatuaren ipurdia hain barru-barrutik eta hainbesteko gogoz eta plazerrez miazkatzeko, etengabe garbitu nahi izateko. Hegelentzat Estatu zen (Napoleonen inperioa) Izpituaren gorpuztea, materializazioa. 68a afalosteko solasaldi nostalgikoetarako gorde duten hauentzat ez da aparte ibiliko. Egia da kulturak ez direla dekretuz aldatzen, eta Estatuak ez dituztela ejerzitoek bakarrik eusten... legionario intelektual finak dau-den artean ez behintzat.

Kornerra

Mikel Elorza

Hauteskundeak

■ Hauteskunde usaina aditu eta gogoeta-makina martxa jartzen da. Ez dihardut, ordea, Mantso-baina-arin- naiz Juanjo Ibarretxe, Rosa zatoz-eta-konta Diez, Carlos autoctonus Iturgaitz eta besteren arteko borrokez. Ipar Euskal Herrian ditugu hauteskundeak, martxoan -Hego Euskal Herrian hauteskunde hauen usainari sudurrak aspaldi itxiak dizkiogu-. Eskualde eta kantonamenduetako bozak ez dira inportanteak hautatutako ordezkarien eskumenei dagokienez; baina herritarren jarrerak eta kezak ezagutzeko balio dute. Azken eskualde hauteskundeetan, adibidez, PSF eta RPF-UDF alderdi handien ondoren, Ehiza-Arrantza-Natura-Tradizioa izeneko alderdia izan zen bozkatuena. Aurkeztuz gero, aurtun langabetuen alderdia izan zitekeen. Eta laster, fikzioa ez da hain txorora, sukaldari edo kiro-lariena.

Iraultza sozialistak 80 urte behar izan ditu porroterako. Alderdien demokrazia burgesak barrenak garbitu beharko ditu 200etik asko egiteko.

L A P I h I T Z A

